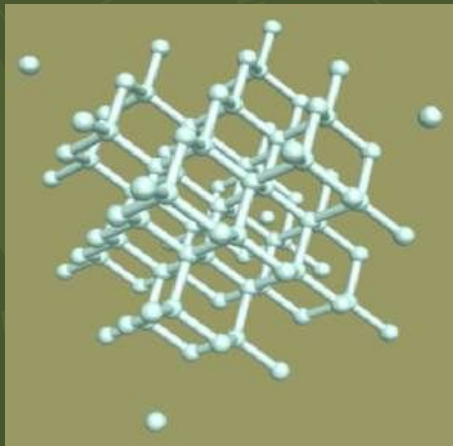

Напівпровідники

Напівпровідники – проміжне місце між провідниками і діелектриками

- ▶ Питомий опір за нормальних умов децю більший ніж у провідників.
- ▶ Питомий опір зменшується при зростанні температури.
- ▶ Питомий опір зменшується при зростанні освітленості.
- ▶ Невеликий вміст домішок значно збільшує провідність.

ПЕРИОД	РРД	ГРУППА ЕЛЕМЕНТОВ															
		A I B		A II B		A III B		A IV B		A V B		A VI B		A VII B			
I	1	H водород 1.00795														HI	
II	2	Li літій 6.9412	Be берилій 9.01208	B бор 10.812	C вуглець 12.0106	N азот 14.0067	O кисень 15.9994	F фтор 18.9984									
III	3	Na натрій 22.99977	Mg магній 24.305	Al алюміній 26.98154	Si кремній 28.086	P фосфор 30.97376	S сірка 32.06	Cl хлор 35.453									
IV	4	K калій 39.0983	Ca кальцій 40.08		Sc скандій 44.9559	Ti титан 47.88	V ванадій 50.9415	Cr хром 51.996									
	5	Cu мідь 63.546	Zn цинк 65.38	Ga галій 69.72	Ge германій 72.64	As мыш'як 74.9216	Se селен 78.96	Br бром 79.904									
V	6	Rb рубідій 85.4678	Sr стронцій 87.62		Y іттрій 88.9059	Zr цірконій 91.22	Nb ніобій 92.9064	Mo молибден 95.94	Tc технецій 98.9062								
	7	Ag срібло 107.868	Cd кадмій 112.41	In індій 114.82	Sn олово 118.69	Sb сур'як 121.75	Te телурид 127.6	I йод 126.9045									

Домішкова електропровідність напівпровідників

Акцепторні домішки

- ▶ Зазвичай домішками є тривалентні елементи періодичної системи.
- ▶ Для утворення ковалентного зв'язку домішковий атом "позичає" електрон у атома напівпровідника.

Домішки, які захоплюють електрони від сусідніх атомів і викликають появу дірок, називаються акцепторними. А напівпровідники з такими домішками – напівпровідниками р-типу.

Домішкова електропровідність напівпровідників

Донорні домішки

- ▶ Домішками є елементи p' ятої групи періодичної системи.
- ▶ Ці домішки збільшують концентрацію електронів провідності.

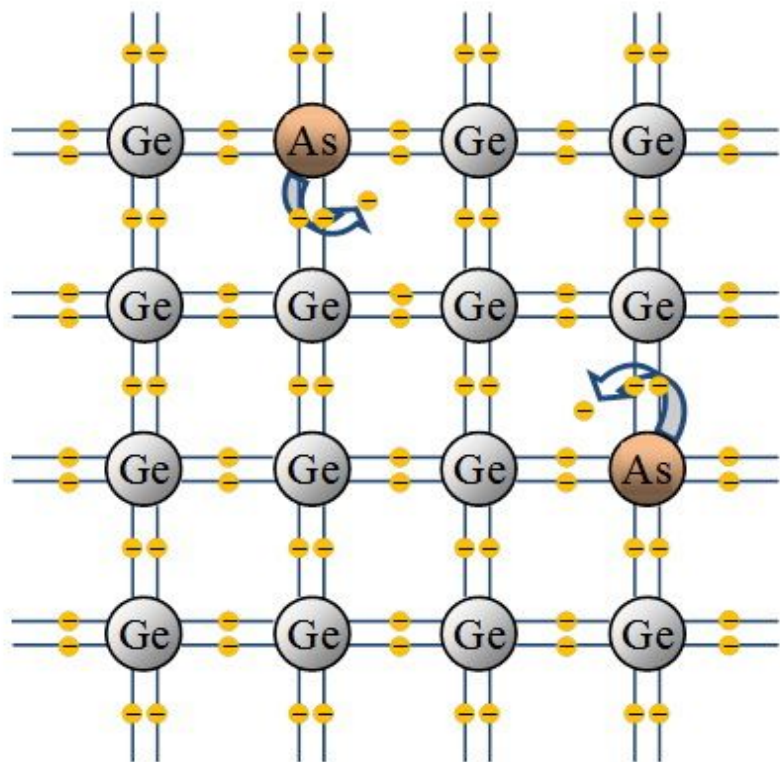
у напівпровіднику створена електронна домішкова провідність n -типу.

Домішкова провідність

Донорні

As^{5+}

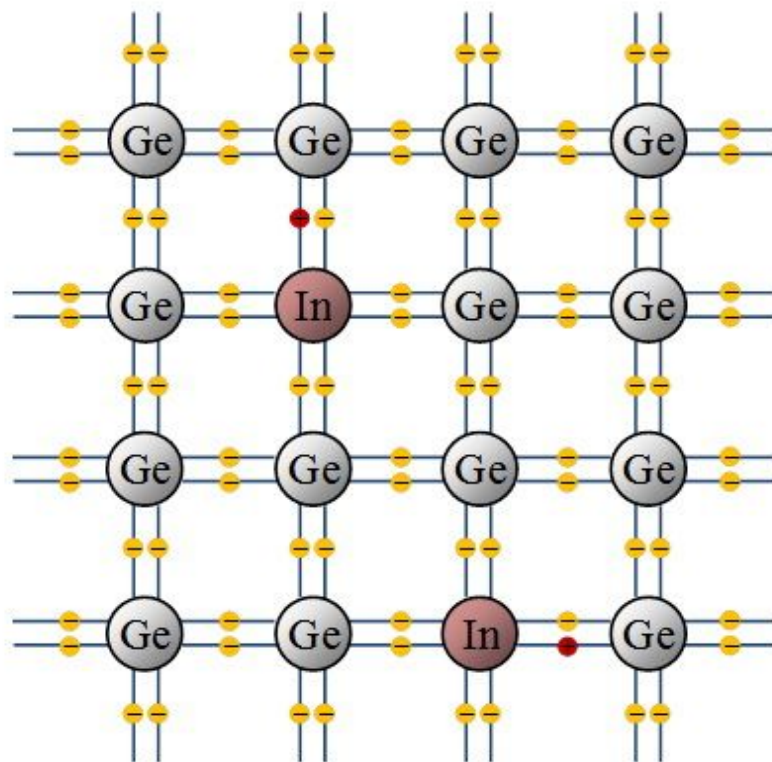
P - типу

Акцепторні

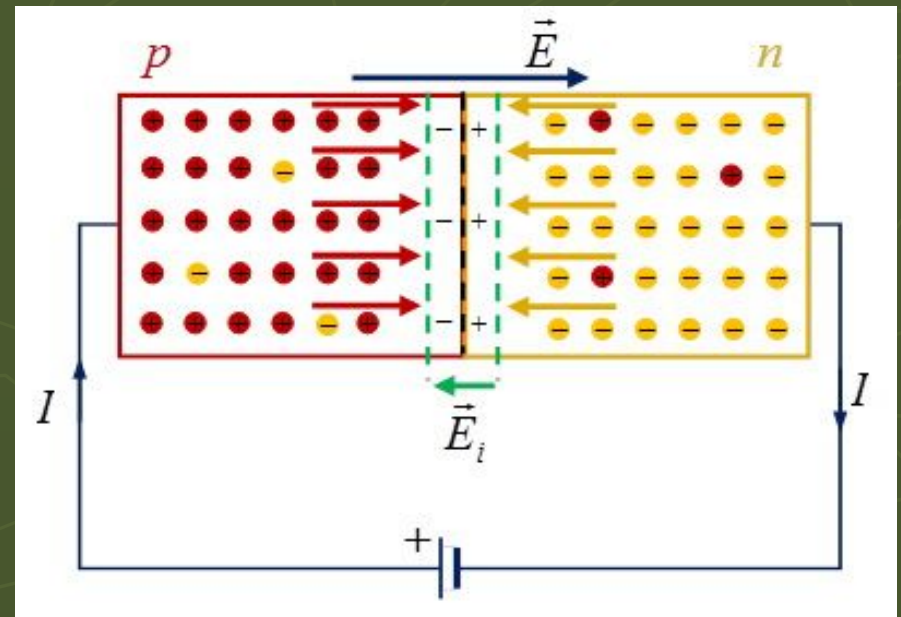
In^{3+}

N - типу

Електронно-дірковий перехід

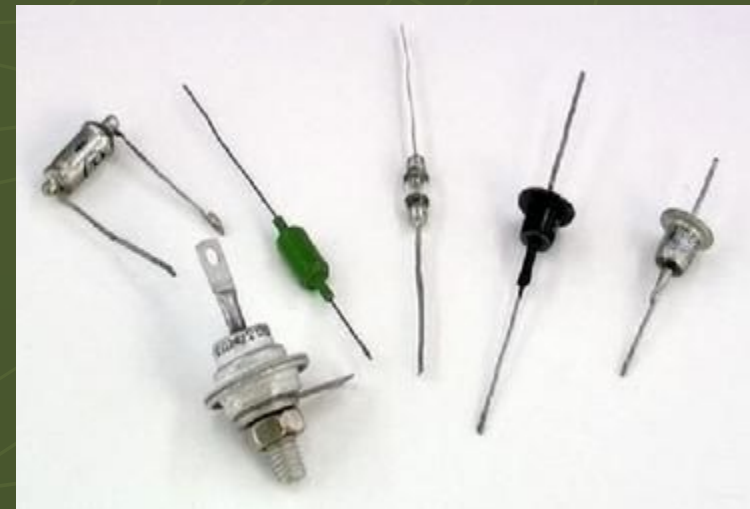
- ▶ електронно-дірковий перехід (p n - перехід), область напівпровідника, в якій має місце просторова зміна типа провідності (від електронної n до діркової p)

Напівпровідниковий діод

▶ Напівпровідниковий діод— це напівпровідниковий прилад з одним випрямним електричним переходом і двома зовнішніми виводами.

▶ Германій, кремній, селен

Транзистор

- ▶ Транзистор— напівпровідниковий елемент електронної техніки, який дозволяє керувати струмом, що протікає через нього, за допомогою прикладеної до додаткового електрода напруги.

Терморезистори

- ▶ Прилади, дія яких ґрунтується на використанні залежності опору напівпровідників від температури, дістали назву терморезисторів або термісторів.
- ▶ Зміна опору при зростанні чи зменшенні температури

Фоторезистори (фотоопори)

Залежність опору напівпровідників від освітлення застосовується у фоторезисторах (фотоопорах)

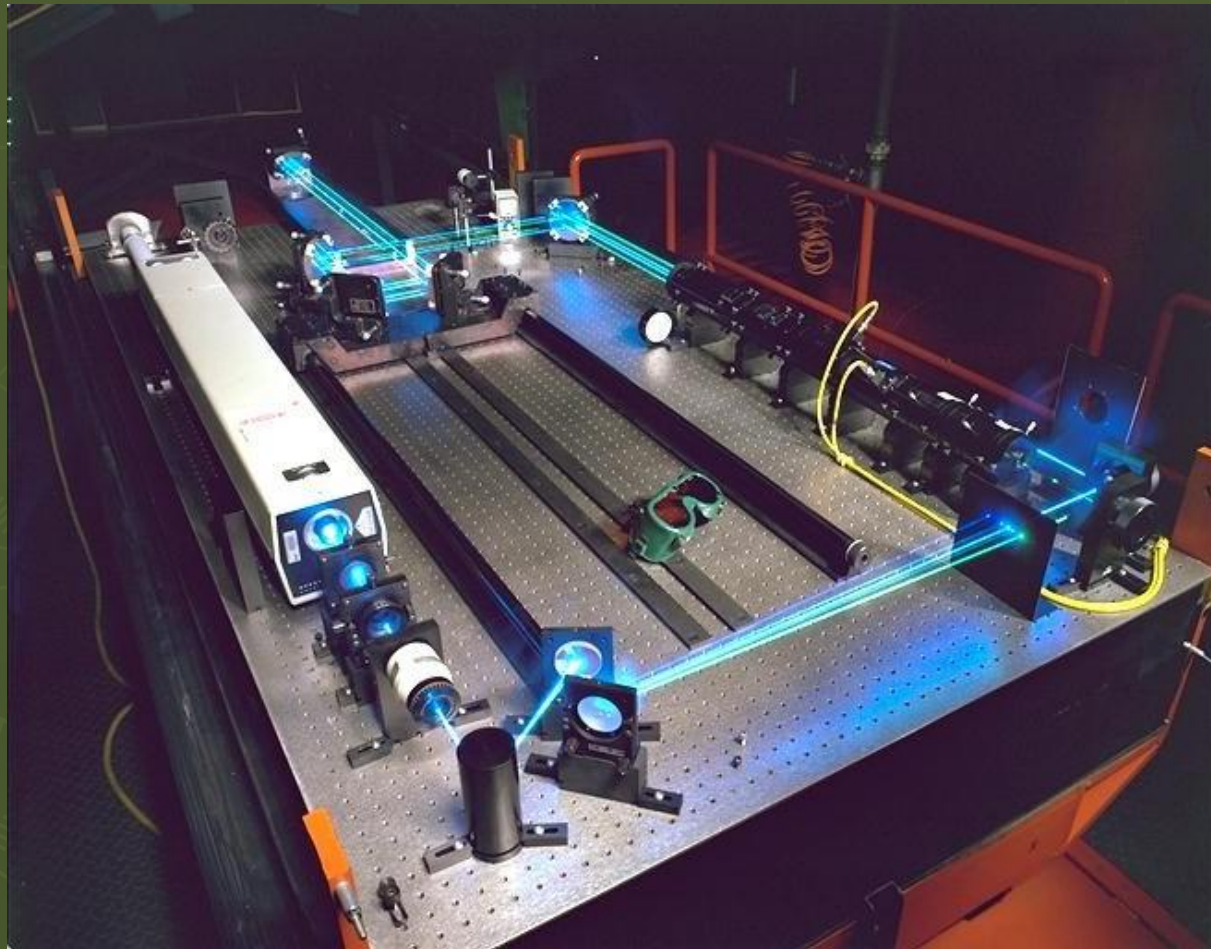
Застосування напівпровідників

- ▶ Найбільш важливі для техніки напівпровідникові прилади - діоди, транзистори, тиристори засновані на використанні чудових матеріалів з електронною або дірковою провідністю.

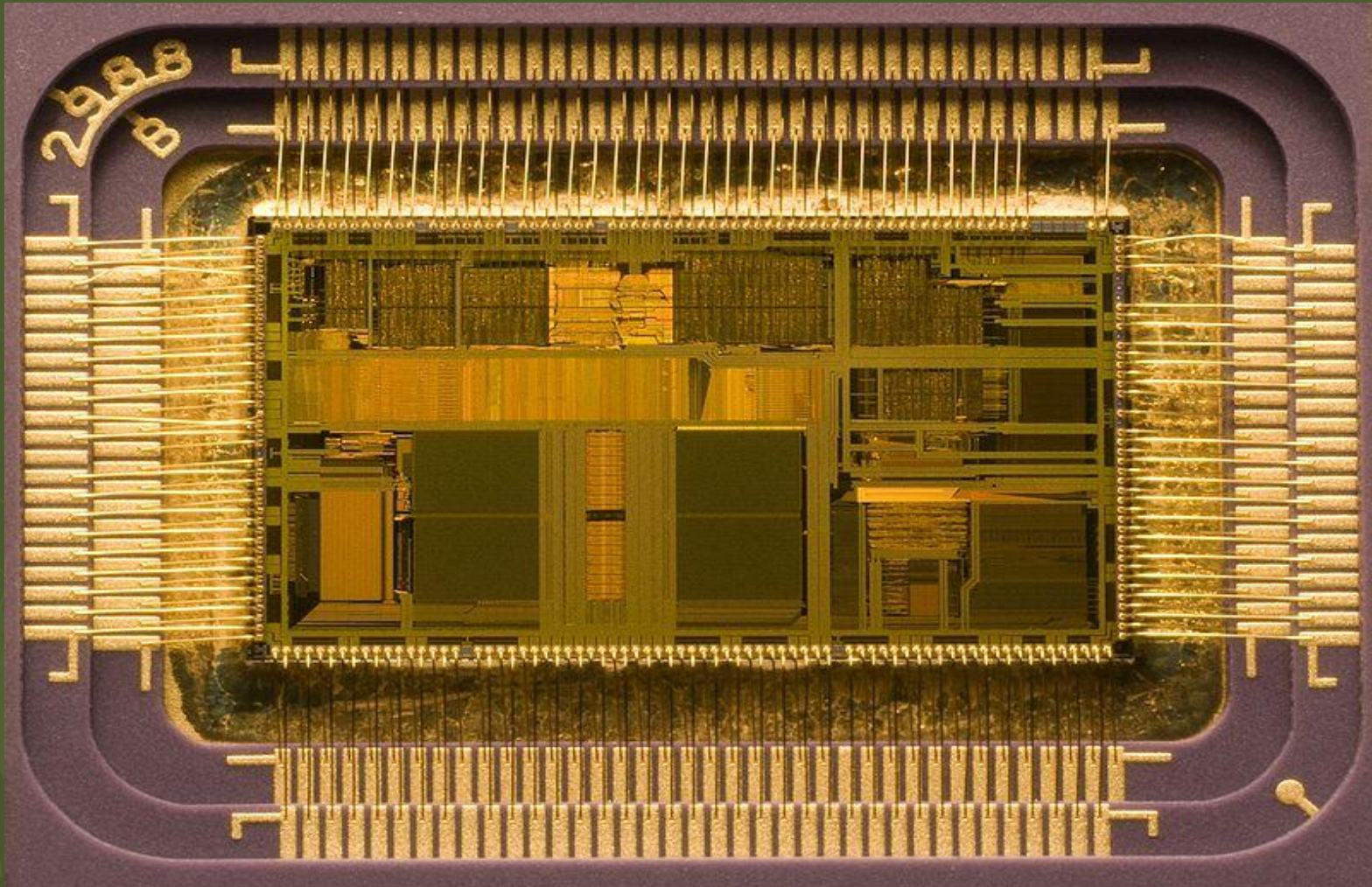
- ▶ Напівпровідникові прилади можна зустріти в звичайному радіоприймачі

В КВАНТОВОМУ генераторі – лазері

в мікропроцесорах

Інженери не можуть обходитися без
напівпровідникових випрямлячів,
перемикачів і підсилювачів

Дякую за увагу!

